

OBSZAR BIZNESOWY

OPERACJE

PROCES BIZNESOWY

DOSTARCZANIE CIEPŁA

PROCES OPERACYJNY

ZARZĄDZANIE PRACĄ ZESPOŁÓW LUDZI W PROCESACH DYSTRYBUCJI

OPD.06-INS.VWAW.03

**ORGANIZACJA BEZPIECZNEJ PRACY PRZY
URZĄDZENIACH I INSTALACJACH ENERGETYCZNYCH**

DATA OPRACOWANIA: **2020-08-17**

DATA AKTUALIZACJI: **2024-10-29**

OPRACOWAŁ(A):

Robert Owczarek

podpis

DocuSigned by:

Robert Owczarek

CBC9E0AB0B7741D...

ZWERYFIKOWAŁ(A) (QM):

Olga Zygmunt

podpis

DocuSigned by:

Olga Zygmunt

D276A13BE69A403...

ZWERYFIKOWAŁ(A) (BHP):

Paweł Gierwatowski

podpis

DocuSigned by:

Paweł Gierwatowski

7BA7D35D537B4E1...

ZATWIERDZIŁ:

Dyrektor Operacyjny

Bartłomiej Wrzosek

podpis

31-10-2024

Signed by:

Bartłomiej Wrzosek

53989D8351FD467...

1. CELE INSTRUKCJI

Określenie zasad organizacji pracy oraz zapewnienie bezpiecznej pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych eksploatowanych przez Veolia Energia Warszawa S.A.

2. ZAKRES STOSOWANIA

Instrukcja obowiązuje wszystkich pracowników Dyrekcji Eksploatacji, Dyrekcji Inżynierii, Dyrekcji Zarządzania Majątkiem w Veolia Energia Warszawa S.A. oraz inne osoby wykonujące pracę na rzecz Veolia Energia Warszawa S.A. Postanowienia instrukcji mają zastosowanie przy wykonywaniu czynności przy urządzeniach energetycznych. Stosuje się je w odniesieniu do:

- a) prac eksploatacyjnych wykonywanych przy urządzeniach energetycznych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i wymagań ochrony środowiska w zakresie:
  - obsługi, mające wpływ na zmiany parametrów pracy obsługiwanych urządzeń energetycznych,
  - konserwacji, związane z zabezpieczeniem i utrzymaniem wymaganego stanu technicznego urządzeń energetycznych,
  - remontów urządzeń energetycznych związanych z usuwaniem usterek i awarii, w celu doprowadzenia ich do wymaganego stanu technicznego,
  - montażu, niezbędne do instalowania i przyłączania urządzeń energetycznych,
  - kontrolno-pomiarowym, niezbędne do dokonania oceny stanu technicznego, parametrów eksploatacyjnych, jakości regulacji i sprawności energetycznej urządzeń energetycznych
- b) prac inwestycyjnych związanych z przebudową, rozbudową i rozruchem urządzeń i instalacji energetycznych,
- c) robót budowlanych, rozbiórkowych, remontowych i montażowych, nie będących pracami eksploatacyjnymi prowadzonymi bez wstrzymania ruchu instalacji energetycznych lub jego części.

Postanowień instrukcji nie stosuje się do prac wykonywanych przy urządzeniach elektroenergetycznych powszechnego użytku - w zakresie ich obsługi.

3. TERMINOLOGIA

- 3.1. **Członek zespołu** – osoba wchodząca w skład zespołu wykonującego prace eksploatacyjne lub pomocnicze.
- 3.2. **Dopuszczający** – osoba upoważniona, wyznaczona przez poleceniodawcę i upoważniona przez pracodawcę, do wykonywania czynności związanych z dopuszczeniem do prac eksploatacyjnych w zakresie przygotowania, przekazania i likwidacji strefy pracy oraz zakończenia pracy, posiadająca ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku eksploatacji.
- 3.3. **Doziemienie** - Zwarcie przewodu fazowego z ziemią, które stanowi podstawowy typ uszkodzenia występujący w przemysłowych i komercyjnych systemach zasilania.
- 3.4. **IBWR** - Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót Budowlanych ma na celu zapobieganie zagrożeniom związanym z wykonywaniem robót budowlanych oraz sposobów postępowania w przypadku wystąpienia tych zagrożeń (o których mowa § 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych). Obowiązek sporządzenia IBWR, spoczywa na wykonawcy.
- 3.5. **Instalacja energetyczna** – urządzenia energetyczne z układami połączeń między nimi.
- 3.6. **Instalacja gazowa** – urządzenia gazowe z układami połączeń między nimi, znajdującej się na terenie i w obiekcie odbiorcy.

- 3.7. **Instrukcja stanowiskowa** – zatwierdzona przez pracodawcę instrukcja określająca zakres pracy, uprawnienia i odpowiedzialność oraz sposób wykonywania pracy, na danym stanowisku pracy.
- 3.8. **Instrukcja eksploatacji** – zatwierdzona przez pracodawcę instrukcja określająca procedury i zasady wykonywania czynności niezbędnych przy eksploatacji urządzeń i instalacji energetycznych, opracowana na podstawie odrębnych przepisów, polskich norm oraz dokumentacji producenta, o zakresie zgodnym § 4 Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (Dz.U. 2019 poz. 1830).
- 3.9. **Kanał ciepłowniczy** – budowla podziemna, oddzielająca od gruntu przestrzeń, w której ułożone są rurociągi sieci ciepłowniczej.
- 3.10. **Kanał przechodni** – budowla podziemna, oddzielająca od gruntu przestrzeń, w której ułożone są rurociągi sieci ciepłowniczej umożliwiające swobodny do nich dostęp.
- 3.11. **Kierujący zespołem** – osoba upoważniona, wyznaczona przez poleceniodawcę do kierowania zespołem, posiadająca umiejętności zawodowe w zakresie wykonywanej pracy oraz ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku eksploatacji. Kierujący zespołem jest członkiem zespołu pracowników.
- 3.12. **Kierownik budowy/Kierownik robót** – osoba posiadająca właściwe uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi, należąca do właściwej Izby Samorządu Zawodowego, ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej, realizująca swoje obowiązki zgodnie z art. 22 ustawy Prawo Budowlane, odpowiedzialna za kierowanie budową.
- 3.13. **Komora ciepłownicza** – budowla stanowiąca element sieci ciepłowniczej z zainstalowanymi urządzeniami do których konieczny jest dostęp w celu dokonania czynności eksploatacyjnych i kontrolnych wyposażona w co najmniej dwa wходы.
- 3.14. **Koordynator** – osoba sprawująca nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w tym samym miejscu, wyznaczona zgodnie z art. 208 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy, gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują pracę pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców.
- 3.15. **Koordynujący** – osoba upoważniona, wyznaczona przez poleceniodawcę do koordynacji prac określonych w poleceniu pisemnym, związanych z ruchem urządzeń energetycznych, posiadająca ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru.
- 3.16. **Kotłownia** – zespół urządzeń, w których dzięki spalaniu paliw lub użyciu energii elektrycznej wytwarzany jest czynnik grzejny o wymaganej temperaturze i ciśnieniu, znajdujących się w odrębnym pomieszczeniu (budynku) lub wydzielonej jego części wraz z urządzeniami pomiarowo-regulacyjnymi oraz zabezpieczającymi proces spalania i wytwarzania czynnika grzewczego.
- 3.17. **Montażysta rusztowań** – osoba posiadająca stosowne uprawnienia, której głównym zadaniem jest prawidłowe, zgodne z instrukcją lub projektem, montowanie, konserwowanie i demontowanie rusztowań oraz organizowanie stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP, ochrony ppoż., zasadami ergonomii i ochrony środowiska
- 3.18. **Nadzorujący** – osoba wyznaczona przez poleceniodawcę, posiadająca upoważnienie do wykonywania prac eksploatacyjnych w VWAW, wyznaczona imiennie przez poleceniodawcę, posiadająca niezbędną wiedzę o zagrożeniach występujących przy wykonywanej pracy oraz ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru lub eksploatacji jeżeli będą prowadzone prace pomocnicze.
- 3.19. **Obiekt energetyczny** – budynek bądź pomieszczenie, w którym znajdują się urządzenia energetyczne przeznaczone do wytwarzania, przetwarzania, przesyłania i dystrybucji energii cieplnej i elektrycznej.

- 3.20. **Obiekt wydzielony** – oznakowany lub wygrodzony i oznakowany, jeżeli jest to technicznie możliwe i z przyczyn bezpieczeństwa wymagane oraz w sposób udokumentowany przekazany wykonawcy obiekt energetyczny lub teren wykonania prac, na którym są lub mogą być wyznaczane strefy pracy i granice tych stref.
- 3.21. **Odstęp ergonomiczny** – odstęp w powietrzu dopuszczający w ograniczonym zakresie błędy ruchowe i błędy w ocenie odległości przy prowadzeniu prac przy minimalnej odległości zbliżenia, przy uwzględnieniu rodzaju czynności wykonywanych przez osobę jak i używanych narzędzi.
- 3.22. **Osoba nadzorująca prace z ramienia VWAU** — (dalej: pracownik nadzorujący) jest to pracownik VWAU nadzorujący prace eksploatacyjne, inwestycyjne, modernizacyjne, remontowe, itp. prowadzone przez wykonawców.
- 3.23. **Osoby postronne** – osoby nie wchodzące w skład zespołu wykonującego pracę i nie będące osobami funkcyjnymi, związanymi z organizacją określonej pracy.
- 3.24. **Osoba uprawniona** – osoba posiadająca kwalifikacje potwierdzone na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755, z późn. zm.).
- 3.25. **Osoba upoważniona** – osoba uprawniona, wyznaczona pisemnie przez pracodawcę do wykonywania określonych przez niego czynności lub prac eksploatacyjnych, wskazana w wykazie prowadzonym przez pracodawcę.
- 3.26. **Osoba uprawniona do odbioru rusztowań** – Kierownik budowy lub kierownik robót posiadający uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej lub osoba uprawniona, która powinna posiadać uprawnienia budowlane.
- 3.27. **Poleceniodawca** – osoba upoważniona, wyznaczona przez pracodawcę do wydawania poleceń pisemnych, posiadająca ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru.
- 3.28. **Pomieszczenia lub teren ruchu energetycznego** – odpowiednio wydzielone pomieszczenie lub teren, bądź część pomieszczenia lub terenu, albo przestrzeni w budynkach lub poza budynkami, w których zainstalowane są urządzenia energetyczne, dostępne tylko dla upoważnionych osób.
- 3.29. **Prace eksploatacyjne** – prace wykonywane przy urządzeniach energetycznych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i wymagań ochrony środowiska w zakresie:
  - a) obsługi, mające wpływ na zmiany parametrów pracy obsługiwanych urządzeń energetycznych,
  - b) konserwacji, związane z zabezpieczeniem i utrzymaniem wymaganego stanu technicznego urządzeń energetycznych,
  - c) remontów urządzeń energetycznych, związane z usuwaniem usterek i awarii, w celu doprowadzenia ich do wymaganego stanu technicznego,
  - d) montażu, niezbędne do instalowania i przyłączania urządzeń energetycznych,
  - e) kontrolno-pomiarowym, niezbędne do dokonania oceny stanu technicznego, parametrów eksploatacyjnych, jakości regulacji i sprawności energetycznej urządzeń energetycznych.
- 3.30. **Prace pomocnicze przy urządzeniach energetycznych** - (dalej: prace pomocnicze) – prace nie będące pracami eksploatacyjnymi, do których zalicza się w szczególności prace: budowlane, malarskie, porządkowe, pielęgnacyjne, transportowe oraz związane z obsługą sprzętu zmechanizowanego.

- 3.31. **Pracodawca** – należy przez to rozumieć Veolię Energię Warszawa S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Stefana Batorego 2 w imieniu, którego występuje Zarząd lub inna upoważniona przez Zarząd osoba.
- 3.32. **Praca wykonywane w pobliżu napięcia lub pod napięciem** – prace wykonywane w strefach, dla których zewnętrzne granice określające minimalne odstęp w powietrzu od nieosłoniętych urządzeń i instalacji elektrycznych podano w tabeli nr 1.

Tabela 1: Minimalny odstęp w powietrzu, wyznaczający zewnętrzną granicę strefy prac pod napięciem i w pobliżu napięcia w zależności od wartości napięcia znamionowego urządzenia lub instalacji elektrycznej

Napięcie znamionowe urządzenia	Minimalny odstęp w powietrzu wyznaczający zewnętrzną granicę strefy pracy	
	pod napięciem	w pobliżu napięcia
kV	mm	mm
≤ 1	bez dotyku	300
3	60	1120
6	90	1120
10	120	1150
15	160	1160
20	220	1220
30	320	1320
110	1000	2000
220	1600	3000
400	2500	4000
750	5300	8400

- 3.33. **Praca na wysokości** – to praca wykonywana na powierzchni znajdującej się na **wysokości** co najmniej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi.
- Do pracy na wysokości nie zalicza się pracy na powierzchni, niezależnie od wysokości, na jakiej się znajduje, jeżeli powierzchnia ta:
- 1) osłonięta jest ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi;
  - 2) wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.
- 3.34. **Prace niebezpieczne pod względem pożarowym** – za prace niebezpieczne pod względem pożarowym uznawane są następujące czynności: spawanie, cięcie (płomieniem), cięcie szlifierką, lutowanie, podgrzewanie, rozgrzewanie, czynności wywołujące iskry oraz wszelkie inne prace z otwartym ogniem.

- 3.35. **Prowadzący pracę zespołu pracowników (dalej: prowadzący)** – osoba prowadząca pracę zespołu, które nie są pracami eksploatacyjnym. Osoba ta nie musi posiadać świadectwa kwalifikacyjnego, która została poinformowana w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wymagany dla wykonawców na terenie obiektów VWAW i jest odpowiedzialna za wykonanie powierzonej pracy pomocniczej. Prowadzący może być członkiem zespołu.
- 3.36. **Prowadzący eksploatację** – pracodawca – osoba odpowiedzialna za sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad przynależnym mu obszarem eksploatacyjnym zajmująca się eksploatacją i/lub ruchem własnych urządzeń i instalacji energetycznych bądź powierzonych na mocy stosownych umów lub porozumień.
- 3.37. **Rusztowanie systemowe** – jest to konstrukcja budowlana, tymczasowa, w której wymiary siatki konstrukcyjnej są jednoznacznie narzucone poprzez wymiary elementów rusztowania, służąca do utrzymywania osób, materiałów i sprzętu.
- 3.38. **Rusztowanie niesystemowe** – to konstrukcja budowlana tymczasowa, wymagająca indywidualnego projektu technicznego.
- 3.39. **Rusztowanie typowe** – rusztowanie wykonane zgodnie z warunkami określonymi w dokumentacji producenta.
- 3.40. **Rusztowanie nietypowe** – rusztowanie wykonanie istotnie odbiega od warunków określonych w dokumentacji producenta i wymagany jest indywidualny projekt jego konstrukcji.
- 3.41. **Sieć ciepłownicza** - połączone ze sobą urządzenia lub instalacje służące do przesyłania i dystrybucji ciepła ze źródeł ciepła do obiektów.
- 3.42. **Specjalistyczne prace serwisowe** – Prace eksploatacyjne przy urządzeniach energetycznych wykonywane przez osoby posiadające wiedzę oraz szczegółowe i wyjątkowe umiejętności w zakresie konserwacji, remontu, montażu, badań kontrolno-pomiarowych urządzenia energetycznego lub grupy urządzeń, lub są wyłącznie upoważnione na podstawie zawartych umów do wykonywania tego typu prac (np. serwisy fabryczne). Osoby wykonujące specjalistyczne prace serwisowe mogą być osobami nieuprawnionymi.
- 3.43. **Substancja niebezpieczna** – to jedna lub więcej substancji albo mieszaniny substancji, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, biologiczne lub promieniotwórcze mogą, w razie nieprawidłowego obchodzenia się z nimi, spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Substancją niebezpieczną może być surowiec, produkt, półprodukt, odpad, a także substancja powstała w wyniku awarii.
- 3.44. **Strefa niebezpieczna** – strefa w obrębie oraz wokół maszyny, urządzenia, instalacji, w której występuje ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa pracownika lub innych osób.
- 3.45. **Strefa pracy** – odpowiednio przygotowane miejsce lub stanowisko w zakresie niezbędnym do bezpiecznego wykonywania prac eksploatacyjnych.
- 3.46. **Strefa zagrożenia wybuchem** - przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnej z powietrzem lub innymi utleniaczem o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości.
- 3.47. **Studzienka** – komora z jednym wjazdem najczęściej wykonana z prefabrykowanych kręgów lub jako murowana, z utwardzonym podłożem lub bez tego utwardzenia, przeznaczona do zainstalowania urządzeń sieci ciepłowniczej.

- 3.48. **Świadectwo kwalifikacyjne** – świadectwo stwierdzające spełnienie przez daną osobę odpowiednich wymagań kwalifikacyjnych do wykonywania pracy na stanowisku dozoru lub eksploatacji w ustalonym zakresie: obsługi, konserwacji, remontów, montażu, kontrolno-pomiarowym, dla określonych rodzajów urządzeń energetycznych, uzyskane w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
- 3.49. **Urządzenia energetyczne** – urządzenia, instalacje i sieci, w rozumieniu przepisów prawa energetycznego, stosowane w technicznych procesach wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji, magazynowania oraz użytkowania paliw lub energii.
- 3.50. **Urządzenia energetyczne powszechnego użytku** – urządzenia przeznaczone na indywidualne potrzeby ludności lub używane w gospodarstwach domowych.
- 3.51. **Urządzenia i instalacje energetyczne nieczynne** – urządzenia i instalacje energetyczne, do których za pomocą istniejących łączników i armatury nie ma możliwości podania czynników stwarzających zagrożenie.
- 3.52. **Użytkownik rusztowania** – w rozumieniu niniejszej procedury osoba kierująca zespołem pracowników wykonujących prace z rusztowania.
- 3.53. **VWAW** – Veolia Energia Warszawa S.A.
- 3.54. **Wnioskujący o wystawienie polecenia** – (dalej: wnioskujący) pracownik nadzorujący upoważniony do wystawiania wniosków o wystawienie polecenia pisemnego na pracę (jeżeli zachodzi taka potrzeba).
- 3.55. **Wykonawca** – osoba lub inna organizacja dostarczająca usługi dla VWAW w miejscach jej pracy zgodnie uzgodnionymi wymaganiami, ustaleniami i warunkami.
- 3.56. **Zbiorniki** – zbiorniki, kanały, studnie, studzienki kanalizacyjne, komory ciepłownicze, wnętrza urządzeń technicznych i inne zamknięte przestrzenie, do których wejście odbywa się przez włazy lub otwory o niewielkich rozmiarach lub jest w inny sposób utrudnione.
- 3.57. **Zespół pracowników** – grupa osób, w której skład wchodzi, co najmniej dwie osoby wykonujące pracę.

4. OPIS POSTĘPOWANIA

4.1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Szkolenie pracowników w dziedzinie BHP należy organizować i prowadzić zgodnie obowiązującymi przepisami prawa oraz standardami Grupy Veolia w Polsce w zakresie szkoleń i rozwoju pracowników.

Kwalifikacje osób zajmujących się eksploatacją urządzeń energetycznych powinny być zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz.U. 2022 poz. 1392).

Prezes URE jest organem właściwym do uznawania kwalifikacji osób, nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1646).

4.2. POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE

4.2.1. Obowiązki osób w zakresie organizacji bezpiecznej pracy

4.2.1.1. Czynności związane z:

- *wydawaniem poleceń,*
- *koordynacją prac,*
- *dopuszczeniem do prac,*
- *wykonywaniem prac eksploatacyjnych (kierowanie, nadzorowanie, realizacja)*

mogą wykonywać jedynie osoby upoważnione przez pracodawcę. W VWAW pisemne upoważnienia wydaje Pracodawca zgodnie ze wzorem z załącznika nr 2 do OPD.06-INS.VWAW.03 Organizacja bezpiecznej pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych "Upoważnienie pracownika do wykonywania prac eksploatacyjnych oraz czynności z zakresu organizacji pracy przy urządzeniach energetycznych". Zatwierdzony przez Pracodawcę wykaz osób uprawnionych i upoważnionych w VWAW przechowywany jest na dysku Google w katalogu "1_VWAW_Wykaz osób uprawnionych i upoważnionych" - VWAW Wykaz osób uprawnionych i upoważnionych. Kryteria udzielania upoważnień dla ww. osób funkcyjnych określono w rozdziale 4.2.1.2.

4.2.1.2. Pracodawca odpowiada za prowadzenie wykazów osób uprawnionych i upoważnionych, o których mowa w punkcie 4.2.1.1, będących pracownikami VWAW. Wykazy winny zawierać w szczególności:

- *imię i nazwisko osoby upoważnionej,*
- *rodzaj funkcji jaką może upoważniony wykonywać (zgodnie z posiadanymi uprawnieniami – świadectwo kwalifikacji),*
- *zakres upoważnienia,*
- *określenie okresu, na jaki upoważnienie zostało udzielone.*

4.2.1.3. Wykazy osób uprawnionych i upoważnionych winny być aktualizowane przy każdej ich zmianie, ale nie rzadziej niż raz do roku, w terminie do 31 stycznia.

4.2.1.4. Upoważnienia do wykonywania czynności wymienionych w punkcie 4.2.1.1 dla pracowników VWAW ważne są zgodnie z terminem określonym w wykazie osób uprawnionych i upoważnionych.

4.2.1.5. Upoważnienie może odwołać Pracodawca, bez podawania przyczyny odwołania.

4.2.1.6. W przypadku wydania nowego upoważnienia w okresie ważności upoważnienia wcześniej wydanego (np. z powodu zmiany zakresu upoważnienia), stare upoważnienie przestaje obowiązywać.

4.2.1.7. Obowiązkiem Poleceniodawcy jest sporządzenie polecenia pisemnego, w szczególności:

Dla poleceń na prace eksploatacyjne zawarcie w nich:

określenia zakresu prac do wykonania i strefy pracy, określenie terminu rozpoczęcia i zakończenia prac oraz przerw w ich wykonaniu wraz z warunkami wznowienia prac po przerwie;

- *określenie miejsca pracy oraz podstawowych wymagań dotyczących warunków i środków ochronnych niezbędnych do zapewnienia bezpiecznego przygotowania i wykonania*

poleconych prac wynikających z zagrożeń występujących w miejscu/strefie pracy i w bezpośrednim sąsiedztwie;

- *wyznaczenie osób o odpowiednich kwalifikacjach, odpowiedzialnych za bezpieczną organizację pracy i przygotowanie strefy pracy i wykonanie pracy, pełniących funkcję:*
- *dopuszczającego (wyznaczany zawsze) - imiennie lub stanowiskowo*
- *koordynującego (wyznaczany zawsze) – imiennie lub stanowiskowo*
- *kierującego zespołem (wyznaczany zawsze) – imiennie,*
- *nadzorującego (wyznaczany w razie potrzeby) - imiennie,*
- *kierownika robót (wyznaczony w razie potrzeby)- imiennie*
- *określenie liczby pracowników wchodzących w skład zespołu,*
- *podanie imienia i nazwiska koordynatora wraz z numerem telefonu, na podstawie protokołu z ustaleń dotyczących wyznaczenia koordynatora przy realizacji zadania inwestycyjnego / remontowego lub oświadczenia o przyjęciu obowiązków koordynatora o ile został ustanowiony,*
- *prorowadzenie rejestru wydanych poleceń wg wzoru: ODP.06-INS.WAW.03-02,*
- *określenie sposobu zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zgodnie z wymaganiami określonymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla danego obiektu lub jeżeli takowa nie została opracowana zgodnie z Zasadami wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.*

Dla poleceń na prace pomocnicze:

- *określenie zakresu prac do wykonania i miejsca lub strefy pracy,*
- *wyznaczenie terminu rozpoczęcia i zakończenia prac oraz przerw w ich wykonaniu wraz z warunkami wznowienia prac po przerwie,*
- *określenie warunków i środków ochronnych niezbędnych do zapewnienia bezpiecznego przygotowania i wykonania poleconych prac wynikających z zagrożeń występujących w strefie pracy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie,*
- *określenie osób o odpowiednich kwalifikacjach, odpowiedzialnych za bezpieczną organizację pracy, przygotowanie miejsca/strefy pracy, pełniących funkcję:*
- *dopuszczającego i koordynującego – stanowiskiem służbowym lub imiennie,*
- *kierującego zespołem / nadzorującego – imiennie,*
- *wyznaczenie liczby pracowników wchodzących w skład zespołu,*
- *podanie imienia i nazwiska koordynatora wraz z numerem telefonu, na podstawie protokołu z ustaleń dotyczących wyznaczenia koordynatora przy realizacji zadania inwestycyjnego / remontowego lub oświadczenia o przyjęciu obowiązków koordynatora, o ile został ustanowiony,*
- *prorowadzenie rejestru wydanych poleceń*
- *określenie sposobu zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zgodnie z wymaganiami określonymi w Zasadach wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym*

4.2.1.8. Obowiązkiem koordynującego jest skoordynowanie wykonania prac związanych z ruchem urządzeń energetycznych, obejmujące w szczególności:

- a) *określenie zakresu oraz kolejności wykonywania czynności łączeniowych, związanych z przygotowaniem i likwidacją strefy pracy, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo lub technologia wykonywania prac,*
- b) *określenie innych środków technicznych i organizacyjnych związanych z przygotowaniem i likwidacją strefy pracy,*
- c) *wydanie zezwolenia na przygotowanie, przekazanie i likwidację strefy pracy,*

- d) ustalenie kolejności prowadzenia prac, przerwania, wznowienia lub zakończenia prac,
- e) wydanie zezwolenia na uruchomienie urządzeń energetycznych, przy których była wykonywana praca, jeżeli w związku z jej wykonywaniem urządzenia te były wyłączone z ruchu;
- f) dokonanie wpisu w Dzienniku operacyjnym. Zapisów nie wymaga się jeżeli czynności związane z koordynacją rejestrowane są przez dedykowany system informatyczny.

4.2.1.9. Obowiązkiem dopuszczającego jest:

- *uzyskanie zezwolenia na dokonanie czynności łączeniowych, przygotowanie i przekazanie strefy pracy, przy czym zezwolenie na przygotowanie strefy pracy jest jednoznaczne z wydaniem zezwolenia na dopuszczenie do wykonania pracy,*
- *wyłączenie urządzeń z ruchu, jeżeli wymaga tego technologia lub bezpieczeństwo wykonywanych prac, oraz ich zabezpieczenie przed przypadkowym uruchomieniem lub doprowadzeniem czynników stwarzających zagrożenie,*
- *zastosowanie wymaganych zabezpieczeń na wyłączonych urządzeniach oraz sprawdzenie, czy zostały usunięte czynniki stwarzające zagrożenie, takie jak: napięcie, ciśnienie, woda, gaz, temperatura,*
- *widoczne i czytelne oznaczenie strefy pracy znakami lub tablicami bezpieczeństwa,*
- *określenie warunków wykonywania pracy na Karcie informacyjnej o zagrożeniach / instruktażu przed rozpoczęciem pracy*
- *udokumentowane potwierdzenie na Karcie informacyjnej o zagrożeniach / instruktażu przed rozpoczęciem pracy i zapoznania kierującego zespołem o zagrożeniach występujących w strefie pracy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie,*
- *dopuszczenie do wykonania pracy obejmujące w szczególności:*
  - *sprawdzenie poprawności przygotowania strefy pracy,*
  - *wskazanie zespołowi lub kierującemu zespołem strefy pracy,*
  - *instruktaż o zagrożeniach w strefie pracy lub jej sąsiedztwie,*
  - *pisemne potwierdzenie dopuszczenia do pracy,*
  - *zgłoszenie koordynującemu dopuszczenia zespołu do pracy;*
  - *uzyskanie informacji od kierującego zespołem lub od nadzorującego o zakończeniu pracy,*
  - *sprawdzenie, czy praca została zakończona, a sprzęt i narzędzia oraz zbędne materiały i odpady wytworzone przy realizacji prac zostały usunięte ze strefy pracy,*
  - *odebranie strefy pracy od kierującego zespołem lub nadzorującego; pod pojęciem odebranie strefy pracy należy rozumieć skontrolowanie strefy pracy w zakresie porządku, BHP i ppoż.,*
  - *uzyskanie zezwolenia koordynującego na zlikwidowanie strefy pracy,*
  - *usunięcie środków ochronnych, użytych do przygotowania strefy pracy i jej zabezpieczenia lub używanych przy wykonywaniu pracy,*
  - *poinformowanie koordynującego o zakończeniu pracy i gotowości urządzeń lub instalacji do ruchu,*
  - *poinformowanie koordynującego o przerwaniu prowadzonych prac na polecenie w przypadku powstania zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego.*
- *likwidacja strefy pracy obejmująca w szczególności sprawdzenie, czy praca została zakończona, a sprzęt i narzędzia oraz zbędne materiały i odpady wytworzone przy realizacji prac zostały usunięte ze strefy pracy, opuszczenie strefy pracy przez zespół, usunięcie środków ochronnych użytych do przygotowania strefy pracy i jej zabezpieczenia lub używanych przy wykonywaniu pracy, poinformowanie o zakończeniu pracy i gotowości urządzeń lub instalacji do ruchu;*

4.2.1.10. Obowiązkiem kierującego zespołem jest:

- *dobór osób o odpowiednich kwalifikacjach do wykonania poleconej pracy,*
- *wpisanie składu osobowego w Karcie bieżącego składu zespołu KBSZ - formularz ODP.06-INS.WAW.03-03, ilościowo zgodnego z poleceniem,*
- *sprawdzenie przygotowania strefy pracy i przejęcie jej, jeżeli została przygotowane właściwie,*
- *zapoznanie w sposób udokumentowany każdego z członków zespołu z występującymi zagrożeniami w strefie pracy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie oraz z metodami bezpiecznego wykonywania pracy,*
- *uzyskanie potwierdzenia od każdego z członków zespołu udzielenia instruktażu, o którym mowa w ustępie 4 na formularzu Karta informacyjna o zagrożeniach instruktażu,*
- *sprawowanie ciągłego nadzoru nad pracownikami, aby nie przekraczali granicy wyznaczonej strefy pracy,*
- *zapewnienie wykonania pracy w sposób bezpieczny,*
- *egzekwowanie od członków zespołu stosowania właściwych środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz właściwych narzędzi i sprzętu,*
- *zapewnienie w strefie pracy wymaganego podręcznego sprzętu przeciwpożarowego w przypadku, gdy prowadzone prace są niebezpieczne pod względem pożarowym,*
- *nadzorowanie przestrzegania przez podległych członków zespołu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej w czasie wykonywania pracy,*
- *powiadomienie dopuszczającego/koordynującego o zakończeniu lub przerwie w pracy,*
- *w przypadku przerwy w pracy nie wymagającej ponownego dopuszczenia, kierujący zespołem, przed opuszczeniem zakładu zobowiązany jest oryginał polecenia wraz z załącznikami przekazać dopuszczającemu,*
- *w przypadku opuszczenia strefy pracy przez kierującego zespołem dalsze wykonywanie pracy musi zostać przerwane, a zespół wyprowadzony z tej strefy,*
- *likwidacja strefy pracy obejmująca w szczególności sprawdzenie, czy praca została zakończona, a sprzęt i narzędzia oraz zbędne materiały i odpady wytworzone przy realizacji prac zostały usunięte ze strefy pracy, opuszczenie strefy pracy przez zespół, usunięcie środków ochronnych użytych do przygotowania strefy pracy i jej zabezpieczenia lub używanych przy wykonywaniu pracy, poinformowanie o zakończeniu pracy i gotowości urządzeń lub instalacji do ruchu;*
- *sprawdzenie środków zabezpieczających w strefie pracy każdorazowo po przerwie z opuszczeniem przez zespół strefy pracy.*
- *Jeżeli podczas sprawdzania zostanie stwierdzone pogorszenie warunków bezpieczeństwa w strefie pracy, wznowienie pracy może nastąpić po doprowadzeniu warunków do wymaganego poziomu bezpieczeństwa.*
- *W przypadku powstania zagrożenia dla życia lub zdrowia, należy natychmiast przerwać pracę i wyprowadzić ludzi z miejsca zagrożenia oraz powiadomić o tym dopuszczającego lub koordynującego.*

4.2.1.11. Obowiązkiem nadzorującego jest:

- *sprawdzenie przygotowania strefy pracy i jej przyjęcie od dopuszczającego, jeżeli została przygotowana właściwie,*
- *sprawdzenie przygotowania strefy pracy i przejęcie jej, jeżeli została przygotowane właściwie,*

- *wpisanie składu osobowego w Karcie bieżącego składu zespołu KBSZ – formularz ODP.06-INS.WAW.03-03, ilościowo zgodnego z poleceniem, z zaznaczeniem prowadzącego,*
- *zaznajomienie każdego z członków zespołu z występującymi zagrożeniami w strefie pracy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie oraz z metodami bezpiecznego wykonywania pracy,*
- *uzyskanie potwierdzenia od każdego z członków zespołu udzielenia instruktażu, o którym mowa w ustępie 4 na formularzu Karta informacyjna o zagrożeniach instruktażu,*
- *sprawowanie ciągłego nadzoru nad zespołem w zakresie bezpiecznego wykonania pracy,*
- *w przypadku opuszczenia strefy pracy przez nadzorującego zespół, dalsze wykonywanie pracy musi zostać przerwane, a zespół wyprowadzony z tej strefy,*
- *sprawdzenie środków zabezpieczających w strefie pracy każdorazowo po przerwie z opuszczeniem przez zespół strefy pracy,*
- *nadzorowanie przestrzegania przez członków zespołu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej w czasie wykonywania pracy,*
- *jeżeli podczas sprawdzania, zostanie stwierdzone pogorszenie warunków bezpieczeństwa w strefie pracy, wznowienie pracy może nastąpić po doprowadzeniu warunków do wymaganego poziomu bezpieczeństwa,*
- *w przypadku powstania zagrożenia dla życia lub zdrowia natychmiastowe przerwanie pracy i wyprowadzenie ludzi z miejsca zagrożenia oraz powiadomienie dopuszczającego lub koordynującego,*
- *powiadomienie dopuszczającego w elektrociepłowniach, a koordynującego w sieci ciepłej, o zakończeniu lub przerwie w pracy.*
- *w przypadku przerwy w pracy nie wymagającej ponownego dopuszczenia, nadzorujący zespół, przed opuszczeniem zakładu zobowiązany jest oryginał polecenia wraz z załącznikami przekazać dopuszczającemu.*

Uwaga! Nadzorujący nie może wykonywać innych prac poza nadzorowaniem.

4.2.1.12. Obowiązkiem poleciodawcy jest:

- *Wystawienie Polecenia Pisemnego*
- *Rejestracja Polecenia w Rejestrze wydanych Poleceń Wykonania Pracy ODP.06-INS.VWAW.03-02*
- *Przechowywanie wydanych poleceń zgodnie z zapisami w rozdziale 7.*

4.2.1.13. Do obowiązków **członków zespołu** należy:

- *wykonywanie pracy zgodnie z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz poleceniami i wskazówkami kierującego zespołem lub nadzorującego i prowadzącego pracę zespołu,*
- *stosowanie narzędzi, odzieży ochronnej i roboczej oraz środków ochrony indywidualnej wymaganych przy wykonywaniu danego rodzaju prac,*
- *powiadomienie kierującego zespołem lub nadzorującego i prowadzącego pracę zespołu o konieczności przerwania pracy w razie braku możliwości jej wykonania zgodnie z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy lub bezpieczeństwa pożarowego,*
- *nie opuszczanie strefy pracy bez zgody kierującego zespołem lub nadzorującego i prowadzącego pracę zespołu.*

4.2.1.14. Obowiązkiem koordynatora jest:

- *skoordynowanie prac brygad w sposób wykluczający możliwość wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa osób wywołanego pracą innych zespołów,*
- *ustalenie harmonogramu prac uwzględniającego zadania wszystkich zespołów realizujących prace, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo lub technologia ich wykonywania,*
- *zapewnienie współpracy osób kierujących pracami zespołów i osób nadzorujących te prace,*
- *ustalenie sposobu łączności i sposobu alarmowania w sytuacji zaistnienia zagrożenia lub awarii.*

4.2.1.15. Zasady łączenia funkcji przy pracach na polecenie

Przy wykonywaniu prac na polecenie pisemne zabrania się łączenia więcej niż dwóch funkcji jednocześnie. Łączeniu nie mogą podlegać funkcje dopuszczającego i kierującego zespołem, z wyjątkiem technologii prac pod napięciem.

4.2.2. Zasady udzielania upoważnień dla osób funkcyjnych

4.2.2.1. Pracowników pełniących funkcję w Poleceniu Wykonania Pracy wskazuje pracodawca i umieszcza w wykazie osób upoważnionych.

4.2.2.2. Kandydatów na poleceniodawców wybierają kierownicy komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za wystawianie poleceń w VWAW. Wybór kandydata winien być zaakceptowany przez pracodawcę.

4.2.2.3. Osoby do wystawiania poleceń pisemnych powinny posiadać:

- a) co najmniej roczny staż pracy w VWAW na stanowisku związanym z prowadzeniem prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych,
- b) świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru dla rodzajów urządzeń zgodnych z przewidywanym zakresem planowanego upoważnienia,
- c) dobrą znajomość organizacji prac na polecenia pisemne,
- d) dobrą znajomość Instrukcji Organizacji Bezpiecznej Pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych w VWAW oraz instrukcji eksploatacji urządzeń, dla których ma zostać udzielone upoważnienie,
- e) dobrą znajomość urządzeń w terenie, układów połączeń między nimi oraz instalacji i sieci w obszarze technologicznym, dla którego ma zostać udzielone upoważnienie,
- f) dobrą znajomość zagrożeń bezpieczeństwa.

4.2.3. Zasady powoływania koordynatora

4.2.3.1. W przypadku, gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują pracę pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców, pracodawcy ci zgodnie z art. 208 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy, mają obowiązek wyznaczyć **koordynatora** sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w tym samym miejscu.

4.2.3.2. Ustanowienie koordynatora następuje w obecności upoważnionych przedstawicieli wszystkich wykonawców prac mogących jednocześnie pracować na obiekcie VWAW.

4.2.3.3. Koordynator musi posiadać:

- a) dobrą znajomość technologii prac,
- b) świadectwo kwalifikacyjne dozoru w zakresie urządzeń energetycznych, na których prowadzone będą prace,
- c) upoważnienie wydane przez pracodawcę do wykonywania czynności eksploatacyjnych w zakresie koordynowania prac.

Nie wymaga się posiadania przez koordynatora świadectwa kwalifikacyjnego w przypadku koordynowania prac nie będących pracami eksploatacyjnymi.

4.2.3.4. W protokole wprowadzenia na wykonanie prac wskazuje się koordynatora. Odpowiedzialnym za sporządzenie protokołu jest pracownik nadzorujący nadzorujący przebieg remontu lub inwestycji.

4.2.3.5. W przypadku, gdy w tej samej strefie pracy pracuje kilka zespołów pracowników jednego pracodawcy i gdy praca jednego z zespołów może wpływać na poziom bezpieczeństwa pozostałych zespołów pracowników, należy wyznaczyć koordynatora. Koordynatora wyznacza kierownik komórki organizacyjnej prowadzącej eksploatację urządzeń w danej strefie, następnie informuje o tym fakcie poleceniodawcę podając jego imię i nazwisko oraz dane kontaktowe.

4.2.3.6. Potwierdzenie przyjęcia obowiązków koordynatora dla prac wykonywanych przez kilka brygad jednego pracodawcy, wystawia kierownik komórki organizacyjnej prowadzącej eksploatację urządzeń w danej strefie. Dopuszcza się sporządzenie dokumentu w formie oświadczenia koordynatora potwierdzającego przyjęcie funkcji. Kopię oświadczenia przekazuje pracownikowi dozoru odpowiedzialnemu z ramienia VWAW za przebieg inwestycji / remontu.

4.2.3.7. Wniosek o powołanie koordynatora może złożyć poleceniodawca, koordynujący i dopuszczający.

4.3. ORGANIZACJA BEZPIECZNEJ PRACY

4.3.1. ZASADY BEZPIECZNEGO WYKONYWANIA PRACY PRZY URZĄDZENIACH I INSTALACJACH ENERGETYCZNYCH

- 4.3.1.1. Każde urządzenie i instalacja energetyczna przed dopuszczeniem do eksploatacji powinny posiadać wymaganą odrębnymi przepisami deklarację zgodności z zasadniczymi wymaganiami oraz oznakowanie znakiem CE, o ile taki obowiązek istnieje.
- 4.3.1.2. Wszystkie prace przy urządzeniach i instalacjach energetycznych bez względu na ich zakres, mogą być prowadzone tylko za wiedzą i zgodą pracownika dozoru prowadzącego eksploatację.
- 4.3.1.3. Urządzenia i instalacje energetyczne powinny być eksploatowane tylko przez upoważnione osoby z zachowaniem postanowień określonych w instrukcjach eksploatacji.
- 4.3.1.4. W każdej strefie pracy, w której wykonuje pracę zespół osób, powinien być wyznaczony kierujący tym zespołem.
- 4.3.1.5. Pracodawca, na którego terenie wykonują prace pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców jest obowiązany przekazać informacje o

sposobie udzielania pierwszej pomocy, postępowaniu w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników oraz występujących zagrożeniach. W razie, gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują pracę osoby zatrudnione przez różnych pracodawców, pracodawcy ci mają obowiązek:

- 4.3.1.6. Współpracować ze sobą.
- 4.3.1.7. Wyznaczyć koordynatora sprawującego nadzór na bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich osób zatrudnione w tym samym miejscu.
- 4.3.1.8. Ustalić zasady współdziałania uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia osób. Odpowiedzialnym za koordynację ww. działań jest pracodawca, na którego terenie prowadzone są prace.

Uwaga!

Przepis ten w niczym nie zmienia ustawowej odpowiedzialności każdego indywidualnego pracodawcy za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w jego zakładzie i nie ogranicza, ani nie zmniejsza odpowiedzialności za szkody spowodowane niedopełnieniem obowiązków w tym zakresie. Celem jego jest jedynie zapewnienie, by działania osób z kilku firm zatrudnionych w jednym miejscu wykonywania robót nie były ze sobą sprzeczne lub wzajemnie się wykluczające, lecz skoordynowane i wzajemnie harmonijne.

- 4.3.1.9. Prace rozruchowe, próby techniczne urządzeń i instalacji energetycznych powinny być prowadzone zgodnie z wymaganiami Polskich Norm, odrębnych przepisów, instrukcji eksploatacji oraz uzgodnione z ich użytkownikiem.
- 4.3.1.10. Urządzenia, instalacje energetyczne lub ich części, przy których będą prowadzone prace konserwacyjne, remontowe lub modernizacyjne, powinny być wyłączone z ruchu, pozbawione czynników stwarzających zagrożenia, skutecznie zabezpieczone przed ich przypadkowym uruchomieniem oraz oznaczone.
  - a) jeżeli ruch urządzeń znajdujących się w pobliżu miejsca wykonywania powyższych prac lub w pobliżu miejsca instalowania urządzeń i instalacji energetycznych zagraża bezpieczeństwu osób, to urządzenia te powinny być na czas wykonywania tych prac wyłączone z ruchu.
  - b) w uzasadnionych przypadkach wykonywanie prac konserwacyjnych i remontowych lub przy instalowaniu urządzeń i instalacji energetycznych może być zabezpieczone w inny sposób niż określony powyżej, przy zachowaniu trybu postępowania przewidzianego dla prac wykonywanych w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego. Wymagania wyżej wymienione nie dotyczą prac, dla których zastosowana technologia nie przewiduje wyłączeń urządzeń z ruchu
- 4.3.1.11. Strefy pracy powinny być właściwie przygotowane, oznaczone i zabezpieczone:
  - a) elementy ruchome i inne części maszyn, które w razie zetknięcia się z nimi stwarzają zagrożenie, powinny być do wysokości, co najmniej 2,5 m od poziomu podłogi (podestu) stanowiska pracy osłonięte lub zaopatrzone w inne skuteczne urządzenia ochronne, z wyjątkiem przypadków, gdy spełnienie tych wymagań nie jest możliwe ze względu na funkcję maszyny.

- b) pasy, łańcuchy, taśmy, koła zębate i inne elementy układów napędowych oraz części maszyn zagrażające spadnięciem, znajdujące się nad stanowiskami pracy lub przejściami na wysokości ponad 2,5 m od poziomu podłogi, powinny być osłonięte, co najmniej od dołu trwałymi osłonami.

4.3.1.12. Wszystkie odcięcia źródeł energii (elektrycznej, mechanicznej, hydraulicznej, pneumatycznej, cieplnej i pozostałych) od miejsc wykonywania pracy podczas napraw, przeglądów i konserwacji urządzeń energetycznych oraz maszyn i sprzętu muszą być oznakowane tablicami z napisami ostrzegawczymi np.: "Nie załączać!" lub innymi, których treść będzie stanowiła jednoznaczne ostrzeżenie przed zmianą położenia urządzenia odcinającego.

4.3.1.13. Wykonywanie prac przy urządzeniach i instalacjach energetycznych może być powierzone osobom, które posiadają wymagane kwalifikacje i umiejętności zawodowe do ich wykonywania, zostały przeszkolone w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, są upoważnione oraz posiadają aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku (przy określonym rodzaju pracy).

4.3.1.14. Osoby sprawujące dozór są obowiązane wstrzymać pracę zespołu, jeżeli stwierdzą, że w strefie pracy nie są zachowane warunki bezpiecznego jej wykonywania lub nie są przestrzegane przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy lub przeciwpożarowe.

4.3.1.15. Każda osoba ma prawo przerwać pracę, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego, jeżeli warunki jej wykonywania nie odpowiadają przepisom bhp lub ppoż.
i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia albo, gdy wykonywana przez nich praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom.

- a) Jeżeli powstrzymanie się od wykonania pracy nie usuwa zagrożenia, osoba ma prawo oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego.
- b) Za czas powstrzymania się od wykonywania pracy lub oddalenia się z miejsca zagrożenia w w/w przypadkach pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia.

4.3.1.16. Prace w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby. Prace eksploatacyjne z zakresu prób i pomiarów, konserwacji i napraw urządzeń i instalacji energetycznych o napięciu znamionowym do 1 kV, powinny być wykonywane przez osobę posiadającą uprawnienia pomiarowe do tych prac, w obecności osoby uprawnionej do eksploatacji w danym obiekcie, przeszkolonej w udzielaniu pierwszej pomocy. Dla prac z zakresu prób i pomiarów, konserwacji i napraw urządzeń i instalacji energetycznych o napięciu znamionowym od 1 kV do 15 kV, powinny być wykonywane przez dwie osoby posiadające uprawnienia w tym zakresie.

4.3.1.17. Na powierzchniach wzniesionych lub służących jako przejścia na wysokości powyżej 1 m nad poziomem podłogi lub ziemi, na których w związku z wykonywaną pracą mogą przebywać osoby, powinny być zainstalowane balustrady składające się z poręczy ochronnych umieszczonych na wysokości co najmniej 1,1 m i krawężników o wysokości co najmniej 0,15 m. Pomiędzy poręczą i krawężnikiem

powinna być umieszczona w połowie wysokości poprzeczka lub przestrzeń ta powinna być wypełniona w sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób. Jeżeli ze względu na rodzaj i warunki wykonywania prac na wysokości zastosowanie w/w balustrad jest niemożliwe, należy stosować inne skuteczne środki ochrony osób przed upadkiem z wysokości, odpowiednie do rodzaju i warunków wykonywania pracy.

4.3.1.18. Przy pracach wykonywanych na rusztowaniach należy postępować zgodnie z instrukcją BHP-VWAW-00-73 Instrukcja BHP przy pracy na rusztowaniach.

4.3.1.19. Prace wewnątrz urządzeń i instalacji energetycznych, a w szczególności w kanałach, tunelach, zbiornikach, studzienkach, komorach ciepłowniczych powinny być wykonywane po usunięciu znajdujących się w nich czynników bezpośrednio stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia osób, w zespołach składających się co najmniej z dwóch osób, z których jedna pełni funkcję tylko asekuracyjną.

4.3.1.20. Prace w komorach ciepłowniczych prowadzić zgodnie z instrukcją BHP-VWAW-00-53 Zasady bezpiecznej pracy w komorach i studzienkach.

4.3.1.21. Zabronione jest:

- a) eksploatowanie urządzeń i instalacji energetycznych bez przewidzianych dla tych urządzeń i instalacji środków ochrony i zabezpieczeń.
- b) dokonywanie zmian środków ochrony i zabezpieczeń przez osoby nieupoważnione.
- c) sprawdzania obecności gazów za pomocą otwartego ognia.
- d) wykonywania prac remontowych i konserwacyjnych rurociągów polegających na spawaniu, rozkręcaniu połączeń kołnierzowych, wymianie armatury, jeżeli znajdują się one pod ciśnieniem oraz o temperaturze wody powyżej 50°C (zakaz ten nie dotyczy dokręcania kompensatorów dławicowych i dławików armatury, gdy jest to dozwolone przez producenta urządzeń i zamieszczone w instrukcjach eksploatacyjnych).
- e) rozkręcania złączy na rurociągach znajdujących się pod ciśnieniem czynnika.

4.4. OGÓLNE ZASADY WYKONYWANIA PRAC PRZY URZĄDZENIACH I INSTALACJACH ENERGETYCZNYCH:

4.4.1. Narzędzia pracy i sprzęt ochronny należy przechowywać w miejscach wyznaczonych, w warunkach zapewniających utrzymanie ich w pełnej sprawności. Ich stan techniczny należy sprawdzać bezpośrednio przed ich użyciem.

4.4.2. Zadaniem sprzętu izolującego jest odizolowanie pracowników od części urządzeń, które są lub mogą znaleźć się pod napięciem. Są to:

- a) drążki izolacyjne manipulacyjne do odłączników i do zakładania uziemień oraz drążki izolacyjne pomiarowe,
- b) kleszcze izolacyjne i uchwyty do zakładania bezpieczników,
- c) narzędzia izolowane, np. szczypce płaskie, śrubokręty,
- d) rękawice dielektryczne gumowe (elektroizolacyjne),
- e) półbuty i kalosze dielektryczne gumowe,
- f) pomosty izolacyjne, chodniki gumowe, hełmy ochronne izolacyjne

4.4.3. Sprzęt ochronny izolujący dzieli się na zasadniczy i dodatkowy:

- sprzęt zasadniczy i dodatkowy wolno stosować tylko do napięć, na który został zbudowany,
- sprzęt dodatkowy sam nie stanowi pełnego zabezpieczenia, ale użyty łącznie ze sprzętem zasadniczym zwiększy bezpieczeństwo pracy,
- do pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych należy zawsze używać, łącznie ze sprzętem zasadniczym, dodatkowego sprzętu ochronnego,
- sprzętu, który nie odpowiada wymaganiom przepisów i norm bhp, nie wolno używać. Za właściwą gospodarkę sprzętem ochronnym odpowiedzialny jest prowadzący eksploatację lub wyznaczona przez niego osoba.

Podział izolacyjnego sprzętu ochronnego w zależności od wysokości napięcia

Rodzaj sprzętu	Napięcie powyżej 1kV	Napięcie do 1kV
Zasadniczy	Drażki i kleszcze, wskaźniki napięcia, uzgadniacze faz	Drażki, kleszcze, uchwyty izolacyjne, wskaźniki napięcia, rękawice dielektryczne, narzędzia izolowane
Dodatkowy	Rękawice i półbuty dielektryczne, dywaniki i chodniki, pomosty izolacyjne	Kalosze izolacyjne, dywaniki i chodniki gumowe, pomosty izolacyjne

4.4.4. Prawidłowa gospodarka sprzętem ochronnym polega na:

- dokonywaniu prób kontrolnych sprzętu w regulaminowym czasie oraz zapisywaniu wyników w protokołach badań,
- właściwym przechowywaniu sprzętu,
- prowadzeniu systematycznej ewidencji sprzętu,
- niezwłocznym usunięciu z użytku sprzętu ochronnego uszkodzonego,
- uzupełnianie sprzętu.

4.4.5. Szczegółowe zasady stosowania i przechowywania sprzętu SOI została zawarta w instrukcji ZLB.08-INS.VWAW.01 ZASADY STOSOWANIA I PRZECHOWYWANIA ŚRODKÓW OCHRONY INDYWIDUALNEJ PRZED PORAŻENIEM PRĄDEM

4.5. Podział prac i formy organizacji prac

4.5.1.1. Przy urządzeniach energetycznych w obiektach w VWAW mogą być wykonywane:

- prace eksploatacyjne,*
- prace pomocnicze*

4.5.1.2. Prace eksploatacyjne mogą wykonywać osoby uprawnione i upoważnione. Osoby, które nie posiadają uprawnień nie mogą zostać upoważnione do wykonywania prac eksploatacyjnych.

4.5.1.3. W VWAW dopuszczalne jest wykonywanie, pod nadzorem osoby upoważnionej, prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych przez osoby niebędące osobami uprawnionymi:

- w celu przyuczenia do zawodu z uwzględnieniem przepisów w sprawie zatrudnienia młodocianych,*
- reprezentujące organy nadzoru,*
- prowadzące specjalistyczne prace serwisowe.*

4.5.1.4. Prace eksploatacyjne przy urządzeniach energetycznych mogą być wykonywane:

- *na podstawie polecenia pisemnego wykonania pracy,*
- *bez polecenia.*

4.5.1.5. Prace eksploatacyjne wykonywane na polecenia pisemne:

- *prace w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego, z wyjątkiem prac dopuszczonych do wykonywania bez polecenia (pkt. 4.5.1.6),*
- *prace, dla których poleceniodawca uzna to za niezbędne.*
- *Wykaz prac wykonywanych na polecenie pisemne zawiera załącznik nr 1 OPD.06-INS.WAW.01 Prace na polecenie pisemne.*

4.5.1.6. Bez polecenia jest dozwolone:

- *wykonywanie czynności związanych z ratowaniem zdrowia lub życia ludzkiego lub środowiska naturalnego,*
- *zabezpieczanie przez osoby uprawnione mienia przed zniszczeniem,*
- *proceedzenie przez osoby uprawnione i upoważnione prac eksploatacyjnych określonych w instrukcjach eksploatacji, nie wykazanych w załączniku nr 1 do OPD.06-INS.VWAW.03 Organizacja bezpiecznej pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych jako prace, które należy wykonywać na Polecenie Pisemne Wykonania Pracy,*

4.5.1.7. Prace pomocnicze mogą być wykonywane na podstawie:

- *polecenia wykonania pracy pomocniczej pod nadzorem osoby uprawnionej i upoważnionej,*
- *na podstawie odrębnej instrukcji prowadzenia określonych w niej prac pomocniczych.*

4.5.1.8. Osoby wykonujące prace pomocnicze przy urządzeniach energetycznych lub grupach urządzeń energetycznych mogą wchodzić w skład zespołu wykonującego prace eksploatacyjne przy tych urządzeniach lub grupach urządzeń energetycznych przy spełnieniu następujących warunków:

- *liczba osób w zespole wykonujących prace eksploatacyjne stanowi co najmniej połowę całkowitej liczby osób w zespole, ale są to nie mniej niż dwie osoby,*
- *wszyscy członkowie zespołu znajdują się w zasięgu wzroku kierującego zespołem,*
- *określono sposób nadzoru nad osobami wykonującymi prace pomocnicze w ramach pracy zespołu wykonującego prace eksploatacyjne.*

4.5.1.9. Jeżeli zespół, o którym mowa w punkcie 4.3.1.8 wykonuje prace na podstawie polecenia pisemnego poleceniodawca obowiązany jest dodatkowo określić w poleceniu pisemnym:

- *zakres prac pomocniczych wykonywanych w ramach prac eksploatacyjnych,*
- *całkowitą liczbę osób w zespole oraz liczbę osób wykonujących prace eksploatacyjne,*
- *osobę odpowiedzialną za sprawowanie nadzoru nad osobami wykonującymi prace pomocnicze w ramach zespołu wykonującego prace eksploatacyjne.*

4.5.1.10. Jeżeli w czasie pracy warunki jej bezpiecznego wykonania nie pozwalają kierującemu zespołem pracowników na bezpośredni udział w pracy, nie powinien on bezpośrednio wykonywać tej pracy, a wykonywać tylko czynności nadzorowania pracowników zespołu, którym kieruje.

4.5.1.11. W przypadku używania do wykonywania prac eksploatacyjnych, stwarzających możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia, sprzętu budowlanego takiego jak: dźwigi, koparki, podnośniki itp., osoby obsługujące sprzęt, są członkami zespołu wykonującego pracę eksploatacyjną.

Nadzór nad bezpiecznym wykonywaniem pracy przez operatora sprzętu zmechanizowanego sprawuje kierujący zespołem.

W uzasadnionych przypadkach polecniodawca może określić dodatkowe organizacyjne i techniczne warunki bezpiecznego wykonania pracy np. wyznaczyć pracownika, którego jedynym zadaniem będzie ciągły nadzór nad pracą sprzętu, aby nie przekraczał on wyznaczonych granic strefy pracy.

Szczegółowe warunki prowadzenia i nadzoru prac wymagających użycia sprzętu zmechanizowanego do wykonywania prac przy urządzeniach elektroenergetycznych należy prowadzić zgodnie z Instrukcją szczegółową.

Czynności osób reprezentujących organy nadzoru zewnętrznego, w zależności od ich charakteru należy traktować jako:

- *prace eksploatacyjne (np. oględziny kotła przez inspektora UDT), jeżeli osoba reprezentująca organ jest osobą upoważnioną,*
- *prace eksploatacyjne pod nadzorem osoby upoważnionej, jeżeli osoba reprezentująca organ nie jest osobą upoważnioną,*
- *prace pomocnicze pod nadzorem osoby upoważnionej, jeżeli osoba reprezentująca organ nie wykonuje prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych, a praca znajduje się w wykazie prac pomocniczych (np. czynności TDT, PIP, nadzoru budowlanego, itp.).*

4.5.1.12. Czynności osób nieuprawnionych, wykonujących specjalistyczne prace serwisowe, muszą być prowadzone jako prace eksploatacyjne pod nadzorem osoby upoważnionej.

4.5.1.13. Prace eksploatacyjne w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego oraz prace pomocnicze wykonują zespoły co najmniej dwuosobowe.

4.5.1.14. Wykaz prac szczególnie niebezpiecznych zawarty jest w załączniku nr 4 do Regulaminu Pracy dla pracowników Veolia Energia Warszawa S.A, a wykaz rodzajów prac wykonywanych w co najmniej dwie osoby w załączniku nr 3 tego regulaminu.

4.5.1.15. Wykaz prac pomocniczych

1. Prace w zakresie budowy, konserwacji i remontów budynków, np. dekarские i blacharskie, zbrojarskie, betoniarskie, murarskie, spawalnicze, ślusarskie, malarskie.
2. Prace w zakresie budowy, konserwacji i remontów urządzeń budowlanych, np. w instalacjach: wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych; chłodnicze, bramy, ogrodzenia, drogi wewnętrzne, place postojowe i śmietniki.
3. Prace na urządzeniach infrastruktury teletechnicznej, np. w sieciach infrastruktury teletechnicznej i łączności nie związanej z urządzeniami elektroenergetycznymi (światłowodowy, maszyny trunkingowe), systemy alarmowe, urządzenia przeciwpożarowe.
4. Prace konserwacyjne i renowacyjne konstrukcji wsporczych oraz fundamentów, np. malowanie konstrukcji, fundamentów, wymiana/montaż znaków bezpieczeństwa i informacyjnych.
5. Prace wycinkowe, np. wycinanie/przycinanie gałęzi, drzew, krzewów i podrostów, cięcie pielęgnacyjne drzew i krzewów (chirurgia), karczowanie, frezowanie pozostałości pni, sortowanie, składanie, wywóz pozyskanych przy wycince i cięciach kłód, grubizn i gałęzi, zrębkowanie, wywóz odpadów i wyrównanie terenu, zabezpieczenie drzew i krzewów chronionych.
6. Prace ziemne, np. prace związane z wykonywaniem różnego rodzaju wykopów, nasypów, prace brukarskie oraz niwelacji terenu.

7. Prace porządkowe, np. utrzymanie zieleni, odchwaszczanie, sprzątanie pomieszczeń i terenu, usuwanie kretowisk, buchtowisk, odśnieżanie, wywóz śmieci, odpadów i nieczystości płynnych, stosowanie środków mechanicznych i chemicznych do ochrony przed zwierzętami.
8. Prace związane z udostępnianiem obiektów elektroenergetycznych, np. pomiary geodezyjne, wizje lokalne, konserwacja sprzętu i instalacji gaśniczych, o charakterze szkoleniowym i informacyjnym, inspekcje, wjazdy i przejazdy środków transportu.

4.5.2. Sposób wystawiania polecenia wykonania pracy pisemnego

4.5.2.1. Polecenie wykonania pracy pisemne wystawia poleceniodawca:

- *w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach na druku stanowiącym załącznik w przypadku przekazywania polecenia w formie papierowej, za pomocą formularza ODP.06-INS.WAW.03-01 lub systemu informatycznego One Maximo w przypadku przekazywania poleceń drogą elektroniczną.*

4.5.2.2. Polecenie pisemne wystawia się na prace wykonywane przez jeden zespół:

- *w jednej strefie pracy, kolejno w kilku strefach pracy, ale zespół pracuje w tym samym czasie tylko w jednej strefie, a warunki i środki techniczne bezpiecznego wykonania pracy są takie same we wszystkich strefach pracy.*

Dopuszczenie do pracy w nowej strefie pracy może nastąpić po zakończeniu pracy w poprzedniej strefie pracy.

- *Strefa pracy do prac wykonywanych w budynkach powinna być ograniczona do jednego pomieszczenia lub strefy wyznaczonej w poleceniu; poleceniodawca może dopuścić wykonywanie prac przez jednego lub kilku pracowników zespołu w różnych pomieszczeniach dokonując odpowiedniego zapisu w poleceniu, określającego w szczególności zasady komunikacji pomiędzy poszczególnymi członkami zespołu.*

4.5.2.3. Poleceniodawca w poleceniu wyznacza do wykonania prac eksploatacyjnych następujące osoby biorące udział w organizacji bezpiecznej pracy:

- *kierującego zespołem lub nadzorującego (tylko w przypadku prac pod napięciem) - imiennie,*
- *dopuszczającego - stanowiskiem lub imiennie,*
- *nadzorującego dla prac pomocniczych – imiennie,*
- *koordynującego dla prac eksploatacyjnych i pomocniczych – stanowiskiem lub imiennie,*
- *koordynatora dla prac eksploatacyjnych i pomocniczych (w przypadku jeżeli wymagana jest koordynacja prac zespołów) – imiennie,*
- *liczbę członków zespołu,*

oraz

- *podaje imię i nazwisko koordynatora wraz z numerem telefonu kontaktowego i jego wymaganych kwalifikacji, o ile występuje - (na podstawie protokołu z ustaleń dotyczących wyznaczenia koordynatora przy realizacji zadania inwestycyjnego / remontowego lub oświadczenia o przyjęciu obowiązków koordynatora).*

4.5.2.4. Poleceniodawca może dokonywać w poleceniu pisemnym zmian:

- *terminu wykonania prac,*
- *przerw w pracy wynikających ze zmiany terminu,*
- *liczby członków zespołu.*

Inne zmiany lub poprawki w treści polecenia są zabronione. Zmian dokonuje się w pkt. 10 polecenia.

4.5.3. Organizacja pracy na polecenie pisemne

4.5.3.1. Polecenie pisemne może być wystawione:

- a) na podstawie wniosku o wydanie polecenia jeżeli osoba odpowiedzialna za realizację prac nie posiada upoważnienia prowadzącego eksploatację do wystawiania poleceń pisemnych na prace lub zakres upoważnienia jest niewystarczający,
- b) bez wniosku o wydanie polecenia jeżeli osoba odpowiedzialna za realizację prac posiada upoważnienia do wystawiania poleceń pisemnych na prace.

4.5.3.2. Wnioskujący o wydanie polecenia podaje:

- a) nazwę obiektu, urządzenia lub instalacji,
- b) zakres prac do wykonania,
- c) termin wykonania pracy,
- d) imię i nazwisko kierującego zespołem lub nadzorującego i jego upoważnienie,
- e) ilość osób w zespole.

4.5.3.3. Polecenie pisemne wystawia poleceniodawca nadając mu numer ewidencyjny i rejestrując w Rejestrze poleceń pisemnych. Rejestr poleceń pisemnych prowadzi poleceniodawca.

Dopuszcza się nadawanie numeru ewidencyjnego polecenia i prowadzenie Rejestru poleceń pisemnych przez system informatyczny. W takim przypadku, w rejestrze poleceniodawca obowiązany jest wpisać numer polecenia, złożyć podpis, uzyskać pokwitowanie odbioru przez dopuszczającego lub osobę odbierającą polecenie (nie wymagane w przypadku przekazywania polecenia drogą elektroniczną).

Pozostałe rubryki rejestru pozostają niewypełnione i należy je przekreślić.

Numer wystawionych poleceń zawiera:

- a) kolejny numer polecenia,
- b) symbol komórki w którym wydano polecenie
- c) rok, w którym wydano polecenie,
- d) np. 5/EZ1/2020;

4.5.3.4. Polecenie pisemne należy przekazać koordynującemu bezpośrednio, poprzez osobę pośredniczącą lub elektronicznie.

4.5.3.5. Koordynujący dokonuje wstępnej oceny, czy warunki ruchowe pozwolą na wykonanie pracy i przekazuje polecenie dopuszczającemu. Dla poleceń koordynowanych w systemie informatycznym lub środkami łączności koordynujący zapoznaje się z treścią udostępnionego polecenia.

Za potwierdzenie przekazania/przyjęcia polecenia przez poszczególne osoby funkcyjne uważa się:

- złożenie podpisu w rejestrze wydanych poleceń osobiście lub przez osobę pośredniczącą,
- złożenie podpisu w wymaganym polu formularza polecenia,
- zarejestrowanie przez system informatyczny przekazania/odczytania polecenia przez upoważnioną osobę jednoznacznie identyfikowaną za pomocą loginu i hasła,

4.5.3.6. Koordynujący w dzienniku pracy określa czynności łączeniowe i środki zabezpieczające strefę pracy, a dopuszczający obowiązany jest wypełnić Kartę informacyjną o zagrożeniach / instruktażu przed rozpoczęciem pracy OPD.06-INS.VVAW.03-04.

Dopuszcza się wypisywanie czynności łączeniowych i środków zabezpieczających strefę pracy przez dopuszczającego, ale zawsze zatwierdza je koordynujący. Fakt zatwierdzenia koordynujący potwierdza swoim podpisem

4.5.3.7. Koordynujący po skoordynowaniu wyłączenia urządzeń z urządzeniami i instalacjami pozostającymi w ruchu, określeniu czynności łączeniowych i środków zabezpieczających wyraża zgodę na przygotowanie strefy pracy. Fakt wykonania powyższych czynności koordynujący potwierdza podpisem w punkcie 12 formularza polecenia pisemnego

W przypadku potwierdzenia koordynacji środkami łączności dopuszczający w punkcie 12 zamiast podpisu wpisuje nazwisko koordynującego.

W przypadku koordynacji w systemie informatycznym potwierdzanie uzgodnień na formularzu polecenia przez dopuszczającego nie jest wymagane.

4.5.3.8. Koordynujący zapisuje fakt dokonania koordynacji w:

- *Dział Dyspozycji Mocy - w Dzienniku Operacyjnym Działu Dyspozycji Mocy formularz OPD.07-INS.VWAW.02-01*
- *Obwody sieciowe – w Dzienniku pracy sieci - OPD.07-INS.VWAW.01-01*
- *Sekcja Przepompowni sieciowych – w Dzienniku pracy przepompowni - formularz OPD.05-INS.VWAW.03-01*
- *Ciepłownia Międzyzlesie – w „Raporcie zmianowym pracy ciepłowni” OPP.04-INS.VWAW.01-01*

poprzez wpis o treści:

„skoordynowałem wykonanie pracy” – numer polecenia, strefę, zakres pracy i godzinę koordynacji. Nie wymaga się zapisu przy koordynacji w systemie informatycznym.

4.5.3.9. Dopuszczający po uzyskaniu zgody od koordynującego na przygotowanie strefy pracy przystępuje do realizacji wcześniej zatwierdzonych czynności łączeniowych oraz odpowiednich środków zabezpieczających strefę pracy, zapisanych w dokumentach jw. Przygotowanie strefy pracy dopuszczający potwierdza własnoręcznym podpisem w punkcie 12 polecenia pisemnego.

UWAGA!

- *Jeżeli strefa pracy wymaga zastosowania zabezpieczeń w kilku obszarach operacyjnie podległym różnym osobom to wówczas wszyscy uczestnicy przygotowania strefy pracy podpisują ten fakt w pkt 8 polecenia pisemnego potwierdzając zastosowanie odpowiednich środków zabezpieczających jedynie w obszarze podległym technologicznie danej osobie.*

4.5.3.10. Dopuszczenia do pracy dokonuje dopuszczający, wskazany przez poleceniodawcę.

4.5.3.11. Przed dopuszczeniem do pracy kierujący zespołem lub nadzorujący wpisuje w Karcie bieżącego składu zespołu formularz ODP.06-INS.WAW.03-03 skład członków zespołu, zgodny ilościowo z poleceniem. Kierujący zespołem zobowiązany jest również do aktualizacji składu członków zespołu poprzez wpisanie na nowym formularzu karty jeśli uległ on zmianie, z podaniem daty i godziny rozpoczęcia obowiązywania nowego składu zespołu. Oba egzemplarze poprzedniej karty należy archiwizować i przechowywać zgodnie z wymaganiami jak dla polecenia pisemnego.

4.5.3.12. W czasie dopuszczenia do pracy dopuszczający informuje kierującego zespołem lub nadzorującego o zagrożeniach występujących w strefie pracy. Fakt przekazania i przyjęcia informacji dopuszczający i kierujący potwierdzają podpisem w Karcie informacyjnej o zagrożeniach / instruktażu przed rozpoczęciem prac formularz OPD.06-INS.VWAW.03-04.

4.5.3.13. Dopuszczenie do pracy odbywa się zawsze w strefie pracy. Kierujący zespołem lub nadzorujący i dopuszczający podpisują w pkt.12 polecenia fakt dopuszczenia do pracy i przejścia strefy pracy.

4.5.3.14. Oryginał polecenia wraz z kartą informacyjną o zagrożeniach/instruktażu przed rozpoczęciem pracy zostaje u kierującego zespołem lub nadzorującego (dotyczy prac pod napięciem), a kopia polecenia u dopuszczającego.

4.5.3.15. Po dopuszczeniu do pracy, a przed jej rozpoczęciem kierujący zespołem lub nadzorujący, dokonuje sprawdzenia gotowości do rozpoczęcia prac, a następnie przeprowadza instruktaż o warunkach bezpiecznego wykonywania pracy dla członków zespołu. Fakt przekazania i przyjęcia informacji kierujący zespołem lub nadzorujący i członkowie zespołu potwierdzają podpisem w Karcie informacyjnej o zagrożeniach / instruktażu przed rozpoczęciem prac .

Nie jest wymagane ponawianie instruktażu w kolejnych dniach pracy, jeżeli warunki jej wykonywania nie uległy zmianie.

Jeżeli w czasie trwania pracy nastąpiła zmiana składu zespołu kierujący lub nadzorujący obowiązany jest dopisać „nowego pracownika” do listy i przeprowadzić dla niego instruktaż.

UWAGA!

W ciepłowni kierujący zespołem lub nadzorujący po zakończeniu prac w danym dniu, obowiązany jest oddać oryginał polecenia wraz z załącznikami dopuszczającemu.

W obwodach sieciowych oryginał polecenia wraz z załącznikami przechowuje kierujący zespołem lub nadzorujący do czasu zamknięcia polecenia pracy.

4.5.3.16. Po zakończeniu pracy, kierujący zespołem lub nadzorujący, po usunięciu ze strefy pracy materiałów, narzędzi oraz uporządkowaniu jej i wyprowadzeniu ludzi, „zamyka” polecenie. Fakt ten zostaje potwierdzony podpisami w pkt. 13 polecenia. Po złożeniu podpisów oryginał z kopią polecenia i załącznikami pozostają u dopuszczającego.

4.5.3.17. Dopuszczający po uzyskaniu zgody koordynującego na likwidację strefy pracy zapisuje ten fakt w pkt. 14 polecenia i przystępuje do likwidacji strefy pracy.

4.5.3.18. Dopuszczający po zlikwidowaniu strefy pracy potwierdza ten fakt podpisem w punkcie 15 na obydwu egzemplarzach polecenia pisemnego, informując o tym koordynującego.

4.5.3.19. Koordynujący wydaje ostateczną decyzję, co do urządzenia lub instalacji, na której odbywała się praca, polecając uruchomić je lub przekazać do rezerwy.

4.5.3.20. Polecenia pisemne wraz z załącznikami należy przechowywać przez okres 90 dni od daty zakończenia pracy.

4.5.3.21. Polecenia są przechowywane u poleceniodawcy.

4.5.4. Przerwy w pracy nie wymagające ponownego dopuszczenia

4.5.4.1. Nie wymaga się ponownego dopuszczenia do pracy po przerwie, jeżeli w czasie trwania przerwy nie zostało stwierdzone pogorszenie zabezpieczenia strefy pracy oraz warunków bezpiecznego wykonania pracy.

4.5.4.2. Przy wznowieniu pracy obowiązkiem kierującego zespołem lub nadzorującego jest dokładne sprawdzenie zabezpieczenia strefy pracy, przy czym jeżeli podczas

sprawdzania zabezpieczenia strefy pracy zostanie stwierdzona jego zmiana, wznowienie pracy jest zabronione.

- *O decyzji wstrzymania pracy kierujący zespołem lub nadzorujący powinien niezwłocznie powiadomić dopuszczającego; w takim przypadku dopuszczający wraz z kierującym zespołem lub nadzorującym odnotowują fakt przerwy w pracy w poleceniu pisemnym.*
- *Praca może być kontynuowana po doprowadzeniu warunków do wymaganego poziomu bezpieczeństwa oraz po ponownym dopuszczeniu do pracy i złożeniu podpisów na poleceniu.*

4.5.5. Przerwy w pracy wymagające ponownego dopuszczenia

4.5.5.1. We wszystkich przypadkach, nie spełniających ustaleń pkt. 4.5.4. po przerwie w pracy wymagane jest ponowne dopuszczenie do pracy.

4.5.5.2. Jeżeli w czasie trwania przerwy w pracy przewidywana jest likwidacja strefy pracy, kierujący zespołem lub nadzorujący obowiązany jest przed jej opuszczeniem usunąć z niej materiały, narzędzia i sprzęt, wyprowadzić członków zespołu ze strefy pracy oraz dokonać wpisu o przerwie w pracy w poleceniu pisemnym.

4.5.6. Tryb postępowania w przypadkach przerw w pracy

4.5.6.1. Bez likwidacji strefy pracy – kierujący zespołem lub nadzorujący wyprowadza ze strefy pracy wszystkich członków zespołu i:

- a) W ciepłowni - oddaje oryginał polecenia wraz z załącznikami dopuszczającemu, który w *Raporcie zmianowym pracy ciepłowni kotłowni OPP.04-INS.VWAW.01-01* odnotowuje: „oryginał polecenia nr ..... oddano – godz. ....”,
- b) na sieci ciepłowniczej – zabezpiecza strefę pracy przed dostępem osób postronnych, powiadamia o tym fakcie poleceniodawcę lub koordynującego (jeżeli jest wyznaczony), który w *Dzienniku pracy sieci - OPD.07-INS.VWAW.01-01* odnotowuje: „prace na polecenie nr ..... zakończono – godz. ....” i **nie oddaje** oryginału polecenia dopuszczającemu.
- c) w przepompowni – zabezpiecza strefę pracy przed dostępem osób postronnych, powiadamia o tym fakcie poleceniodawcę lub koordynującego (jeżeli jest wyznaczony), który w *Dzienniku pracy przepompowni - formularz OPD.05-INS.VWAW.03-01* odnotowuje: „prace na polecenie nr ..... zakończono – godz. ....” i **nie oddaje** oryginału polecenia dopuszczającemu.

W każdym przypadku przed ponownym rozpoczęciem prac kierujący zespołem jest obowiązany dokonać dokładnego sprawdzenia środków zabezpieczających.

4.5.6.2. Działania związane z planowaną likwidacją strefy pracy:

- a) kierujący zespołem lub nadzorujący sprawdza, czy ze strefy pracy usunięto narzędzia, materiały, wyprowadza wszystkich członków zespołu i podpisuje przerwę w pracy na obu egzemplarzach polecenia i oddaje dopuszczającemu wraz z załącznikami,
- b) dopuszczający, po uzyskaniu zezwolenia od koordynującego (jeżeli go wyznaczono), likwiduje strefę pracy, zdejmując osłony, ogrodzenia i inne zabezpieczenia, przygotowuje urządzenie do pracy lub do rezerwy. Zdjęcie zabezpieczeń dopuszczający potwierdza podpisem w Załączniku do polecenia z planowaną likwidacją strefy pracy - formularz *OPD.06-INS.WAW.03-05*,
- c) dopuszczający melduje koordynującemu likwidację strefy pracy wpisując ten fakt w punkcie 12 polecenia,
- d) w przypadku, gdy prace prowadzono przy urządzeniach nie wyłączonych z ruchu, dopuszczający powinien złożyć meldunek koordynującemu o zakończeniu prac,
- e) jeżeli prace wykonywał więcej niż jeden zespół i strefy pracy zostały przygotowane przez jednego dopuszczającego, dopuszczający po sprawdzeniu, że wszystkie zespoły pracowników przerwały pracę i po uzyskaniu zezwolenia koordynującego, likwiduje strefy

- pracy, składa meldunek koordynującemu oraz podpisuje się w punkcie 16 poleceń pisemnych,
- f) koordynujący zezwala na uruchomienie urządzenia lub instalacji energetycznej, przy których była wykonywana praca, po otrzymaniu meldunku od dopuszczającego o gotowości urządzenia do ruchu,
  - g) jeżeli praca była wykonywana przez kilka zespołów pracowników, decyzję o uruchomieniu urządzenia lub instalacji energetycznej koordynujący może podjąć po otrzymaniu informacji od wszystkich dopuszczających o zakończeniu wszystkich prac,
  - h) ponowne dopuszczenie do pracy może nastąpić po przygotowaniu strefy pracy (wg pkt. 4.3.1.11). Założenie zabezpieczeń przygotowujący strefę pracy potwierdza własnoręcznym podpisem w Załączniku do polecenia z planowaną likwidacją strefy pracy OPD.06-INS.WAW.03-05.

Uwaga: Zapisy punktów 11 i 12 polecenia pisemnego mogą być kontynuowane na osobnej karcie dołączonej do polecenia wg załącznika jeżeli wyczerpano możliwość dokonywania wpisów na formularzu podstawowym polecenia.

4.5.7. Wykonanie i zakończenie pracy

4.5.7.1. Prace przy urządzeniach i instalacjach energetycznych mogą być wykonywane tylko przy zastosowaniu sprawdzonych metod i technologii. Dopuszcza się prowadzenie prac przy zastosowaniu nowych metod i technologii pod warunkiem, że wykonuje się je w oparciu o opracowane specjalnie dla nich instrukcje.

4.5.7.2. Kierujący zespołem powinien oryginał polecenia wraz kartą informacyjną o zagrożeniach mieć zawsze przy sobie.

4.5.7.3. Osoby wykonujące prace powinny używać narzędzi, sprzętu i środków ochrony indywidualnej określonych w instrukcjach stanowiskowych BHP i Instrukcjach eksploatacji urządzeń energetycznych lub określonych przez polecniodawcę w poleceniu pisemnym.

4.5.7.4. Przy wykonywaniu prac na polecenie zabronione jest:

- *samowolne rozszerzanie prac poza zakres i strefę określoną w poleceniu,*
- *dokonywanie zmian w zastosowanych zabezpieczeniach, jeżeli miałyby to pogorszyć poziom bezpieczeństwa przy wykonywaniu prac, a w szczególności dokonywanie zmian stanu położenia: armatury odcinającej, łączników, napędów, usuwanie ogrodzeń, osłon, barier, zaślepek oraz tablic ostrzegawczych; zdjęcie uziemiaczy dopuszcza się tylko wtedy, jeżeli zostało to przewidziane w poleceniu na pracę,*
- *bezpośrednie uczestnictwo kierującego zespołem przy wykonywaniu prac, jeżeli warunki bezpiecznego jej wykonania wymagają od niego ograniczenia się tylko do nadzoru nad członkami zespołu,*
- *przebywanie w strefie pracy któregośkolwiek z członków zespołu w przypadku konieczności opuszczenia strefy pracy przez kierującego zespołem lub nadzorującego; prace należy wówczas przerwać, członków zespołu wyprowadzić, strefę pracy zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych.*

4.5.7.5. Zakończenie pracy na polecenie następuje, jeżeli zakres pracy przewidziany w poleceniu został wykonany, lub wymusza to sytuacja ruchowa, a stan techniczny urządzenia pozwala na uruchomienie urządzenia lub instalacji.

4.5.7.6. W przypadku braku możliwości zamknięcia polecenia pisemnego między innymi z powodu nieobecności kierującego zespołem, polecenie zamyka koordynujący z dopuszczającym po sprawdzeniu, czy stan techniczny urządzenia lub instalacji pozwala na jego uruchomienie.

4.5.7.7. Dopuszcza się zamknięcie polecenia przez koordynującego na kopii polecenia, jeżeli kierujący zespołem nie zwrócił oryginału polecenia i nie ma żadnej możliwości skontaktowania się z nim. Powyższe można dokonać po upływie terminu ważności polecenia.

4.5.7.8. Zamknięcie polecenia, o którym mowa w punkcie 4.5.7.6, przez koordynującego w przypadku braku możliwości złożenia przez niego podpisu w punkcie 13 polecenia, dokonuje dopuszczający na podstawie uzgodnień dokonanych z koordynującym środkami łączności. W punkcie 13 polecenia wpisuje on „uzgodniono z (nazwisko koordynującego) i składa swój podpis. Fakt dokonanych uzgodnień o zamknięciu polecenia dopuszczający i koordynujący odnotowują w swoich Dziennikach operacyjnych.

4.5.8. Zasady organizacji prac bez polecenia

4.5.8.1. Prace eksploatacyjne i pomocnicze mogą być wykonywane bez polecenia zarówno przez pracowników VWAW jak i pracowników wykonawców.

4.5.8.2. Prace eksploatacyjne i pomocnicze standardowo wykonywane bez polecenia pisemnego, jeżeli aktualne warunki na obiekcie stwarzają zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego lub wydający dyspozycję wykonania prac uzna to za stosowne, należy wykonywać je na podstawie polecenia pisemnego.

4.5.8.3. Rodzaj i zakres czynności eksploatacyjnych wykonywanych przez pracowników VWAW określają instrukcje stanowiskowe oraz zakresy obowiązków i odpowiedzialności pracowników. Instrukcje obejmują również sposoby wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych.

4.5.8.4. Rodzaj i zakres czynności eksploatacyjnych wykonywanych przez pracowników wykonawców określają instrukcje wykonywania tych prac lub instrukcje eksploatacji urządzeń.

4.5.8.5. Za zapewnienie przeprowadzenia instruktażu i zapoznanie z instrukcją, pracowników wykonawcy odpowiedzialny jest pracownik nadzorujący te prace. Fakt przeprowadzenia instruktażu i zapoznania pracownika z instrukcją prowadzenia prac należy dokumentować, odpowiednio na formularzach Karcie informacyjnej o zagrożeniach / instruktażu przed rozpoczęciem pracy

4.5.8.6. Osobami upoważnionymi do wydawania pracownikom wykonawców dyspozycji wykonania prac bez polecenia pisemnego są poleceniodawcy VWAW w swoich zakresach odpowiedzialności. Pracodawca może upoważnić również inne osoby uprawnione, zaznaczając to w zakresie wydanego upoważnienia do prac eksploatacyjnych.

4.5.9. Zasady organizacji prac na podstawie instrukcji bezpiecznego wykonania robót (IBWR)

Zasady organizacji prac opisane są w załączniku nr 2 (Wymagania BHP, PPOŻ i ochrony środowiska) do podręcznika OPZ.02-POD.01 Prowadzenie niepublicznych postępowań zakupowych

4.5.10. Przekazanie obiektu wydzielonego

4.5.10.1. Przekazanie obiektu wydzielonego następuje na piśmie, protokolarnie. Protokół podpisują osoba działająca w imieniu pracodawcy oraz upoważniony przedstawiciel wykonawcy po uprzednim potwierdzeniu jego przygotowania przez odbierającego i przejmującego.

4.5.10.2. Protokół przekazania obiektu wydzielonego winien zawierać:

- *charakterystykę obiektu wydzielonego,*
- *czasokres na jaki obiekt został przekazany wykonawcy,*
- *szczegółowo określone granice odpowiedzialności za urządzenia i instalacje we wszystkich branżach technologicznych z podaniem punktów styku (łączniki, armatura, zaślepki),*
- *wyszczególnienie urządzeń nieczynnych,*
- *wyszczególnienie urządzeń czynnych i sposób ich oznakowania,*
- *osoby upoważnione do bieżących ustaleń w zakresie koordynacji prac,*
- *dane kontaktowe koordynatora jeżeli na obiekcie pracują pracownicy więcej niż jednego pracodawcy.*

4.5.11. Organizacja prac budowlanych, rozbiórkowych, remontowych i montażowych prowadzonych bez wstrzymania ruchu zakładu

4.5.11.1. Zasady organizacji prac budowlanych stosuje się dla robót wykonywanych przez wykonawców poza terenem ruchu energetycznego.

4.5.11.2. W zależności od charakteru prace budowlane należy wykonywać zgodnie z wymaganiami odpowiednich szczegółowych przepisów branżowych lub postanowień niniejszej instrukcji.

4.5.11.3. Przed przystąpieniem do wykonywania prac budowlanych i montażowych, jeżeli szczegółowe przepisy tego wymagają, kierownik budowy jest obowiązany opracować plan BIOZ (Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia).

4.5.11.4. Roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części w miejscach przebywania pracowników zatrudnionych przy innych pracach lub działania maszyn i innych urządzeń technicznych powinny być organizowane w sposób nienarażający pracowników na niebezpieczeństwa i uciążliwości wynikające z prowadzonych robót, z jednoczesnym zastosowaniem szczególnych środków ostrożności.

4.5.11.5. Prace budowlane rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części należy wykonywać na podstawie protokołu wykonywania robót budowlanych, rozbiórkowych, remontowych i montażowych prowadzonych bez wstrzymywania ruchu zakładu pracy lub jego części na obiektach nieenergetycznych. Za sporządzenie protokołu odpowiada pracownik nadzorujący VVAW.

4.5.11.6. Postanowienia punktu 4.3.17.5 nie dotyczą robót budowlanych, rozbiórkowych, remontowych i montażowych prowadzonych przy pracujących, nie wyłączonych z ruchu odcinkach sieci ciepłowniczych. Prace te należy wykonywać jedynie na podstawie poleceń pisemnych.

4.5.11.7. O prowadzonych w danym rejonie pracach należy poinformować koordynującego.

4.5.11.8. O prowadzonych robotach oraz o niezbędnych środkach bezpieczeństwa, jakie należy stosować w czasie trwania prac, pracodawca powinien poinformować pracowników przebywających lub mogących przebywać na terenie prowadzenia robót albo w jego sąsiedztwie.

4.5.11.9. Teren prowadzenia robót, o których mowa w punkcie 4.5.11.4, powinien być wydzielony i wyraźnie oznakowany. W miejscach niebezpiecznych należy umieścić znaki informujące o rodzaju zagrożenia oraz stosować inne środki zabezpieczające przed skutkami zagrożeń (siatki, bariery itp.).

5. DOKUMENTY ZWIĄZANE

- 5.1. Prace na polecenie pisemne - Załącznik nr 1 do OPD.06-INS.WAW.03
- 5.2. Upoważnienie pracownika do wykonywania prac eksploatacyjnych oraz czynności z zakresu organizacji pracy przy urządzeniach energetycznych - Załącznik nr 2 do OPD.06-INS.VWAW.03 Organizacja bezpiecznej pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych
- 5.3. Elektroniczny wykaz osób uprawnionych i upoważnionych w VWAW - dysk Google w katalog "1_VWAW_Wykaz osób uprawnionych i upoważnionych" - VWAW Wykaz osób uprawnionych i upoważnionych
- 5.4. [MTU.02-INS.VWAW.08](#) Wykonywanie pomiarów okresowych i odbiorczych w instalacjach elektrycznych niskiego napięcia
- 5.5. [OPD.05-INS.VWAW.03](#) Sterowanie pracą przepompowni sieciowych,
- 5.6. [MTU.02-INS.VWAW.05](#) Przegląd i konserwacja przepompowni sieciowych,
- 5.7. [MTU.07-INS.VWAW.03](#) Tryb postępowania w sytuacji awaryjnej w przepompowni,
- 5.8. [OPD.07-INS.VWAW.14](#) System blokad armatury odcinającej
- 5.9. [OPD.06-INS.VWAW.05](#) BHP przy zabezpieczaniu miejsca awarii sieci ciepłowniczej
- 5.10. [OPD.07-INS.VWAW.11](#) Eksploatacja przepompowni sieci ciepłej BATORY
- 5.11. [OPD.07-INS.VWAW.12](#) Eksploatacja przepompowni sieci ciepłej GOŁĘDZINÓW
- 5.12. [OPD.07-INS.VWAW.13](#) Eksploatacja przepompowni sieci ciepłej MARYMONT
- 5.13. [OPD.07-INS.VWAW.17](#) Eksploatacja przepompowni sieci ciepłej PP2 Żwirki i Wigury
- 5.14. [BHP-VWAW-00-73](#) Instrukcja BHP przy pracy na rusztowaniach
- 5.15. [BHP-VWAW-00-47](#) Instrukcja BHP udzielanie pierwszej pomocy
- 5.16. [BHP-VWAW-00-53](#) Zasady bezpiecznej pracy w komorach i studzienkach,
- 5.17. Instrukcja Bezpieczeństwa pożarowego obiektu Lektykarska 31,
- 5.18. Instrukcja Bezpieczeństwa pożarowego obiektu Batorego 2,
- 5.19. Instrukcja Bezpieczeństwa pożarowego obiektu Jagiellońska 45
- 5.20. Instrukcja Bezpieczeństwa pożarowego obiektu Żwirki i Wigury 9/13
- 5.21. Prawo Budowlane
- 5.22. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 czerwca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Kodeks pracy(Dz.U. 2023 poz. 1465)
- 5.23. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo energetyczne (Dz. U. 2022 poz. 1385)
- 5.24. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz.U. 2022 poz. 1392)
- 5.25. Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy Dz.U.09.105.870
- 5.26. Regulamin Pracy dla Pracowników Veolia Energia Warszawa S.A.
- 5.27. Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Energii w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (Dz.U. 2021 poz. 1210)
- 5.28. Obwieszczenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2003 nr.169 poz. 1650)
- 5.29. OPD.05-INS.VWAW.03-02 Dziennik dyspozycji elektroenergetycznych,

- 5.30. OPD.07-INS.VWAW.02-01 - Dziennik operacyjny Działu Dyspozycji Mocy
- 5.31. OPD.07-INS.VWAW.01-01 - Dziennik pracy sieci
- 5.32. OPD.04-INS.VWAW.01-01 Raport zmianowy pracy ciepłowni
- 5.33. [OPZ.02-POD.01](#) Prowadzenie niepublicznych postępowań zakupowych

6. FORMULARZE

- 6.1. ODP.06-INS.WAW.03-01 Polecenie Wykonania Pracy
- 6.2. ODP.06-INS.WAW.03-02 Rejestr wydanych Poleceń Wykonania Pracy
- 6.3. ODP.06-INS.WAW.03-03 Karta Bieżącego Składu Zespołu
- 6.4. OPD.06-INS.VWAW.03-04 Karta informacyjna o zagrożeniach-instruktaż przed rozpoczęciem pracy
- 6.5. ODP.06-INS.WAW.03-05 Załącznik do polecenia z planowaną likwidacją strefy pracy

7. UDOKUMENTOWANA INFORMACJA

Lp.	Nazwa dokumentu	Lokalizacja	Forma przechowywania	Okres przechowywania	Odpowiedzialny za przechowywanie	Postępowanie po okresie przechowywania
1.	Polecenie Wykonania Pracy	Komórka organizacyjna poleceniodawcy / OneMaximo	Papierowa / elektroniczna	Nie krótszy niż 90 dni od daty zakończenia pracy	Poleceniodawca	Niszczenie wersji papierowej
2.	Rejestr wydanych Poleceń Wykonania Pracy	Komórka organizacyjna poleceniodawcy / OneMaximo	Papierowa / elektroniczna	1 rok	Poleceniodawca	Niszczenie wersji papierowej
3.	Karta Bieżącego Składu Zespołu	Komórka organizacyjna poleceniodawcy / OneMaximo	Papierowa / elektroniczna	Nie krótszy niż 90 dni od daty zakończenia pracy	Poleceniodawca	Niszczenie wersji papierowej
4.	Karta informacyjna o zagrożeniach - instruktaż przed rozpoczęciem pracy	Komórka organizacyjna poleceniodawcy / OneMaximo	Papierowa / elektroniczna	Nie krótszy niż 90 dni od daty zakończenia pracy	Poleceniodawca	Niszczenie wersji papierowej
5.	Załącznik do polecenia z planowaną likwidacją strefy pracy	Komórka organizacyjna poleceniodawcy / OneMaximo	Papierowa / elektroniczna	Nie krótszy niż 90 dni od daty zakończenia pracy	Poleceniodawca	Niszczenie wersji papierowej
6	Upoważnienie pracownika do wykonywania prac eksploatacyjnych oraz czynności z zakresu organizacji pracy przy urządzeniach energetycznych	Pracodawca/ SAP HR	Elektroniczna	Bezterminowo	HR	Archiwizacja elektroniczna

8. ISTOTNE ZMIANY WZGLĘDEM POPRZEDNIEJ WERSJI

Data	Istotne zmiany
2023-11-16	Dostosowanie zapisów instrukcji do nowej mapy procesów obowiązującej w Grupie Veolia w Polsce, w tym zmian oznaczenia dokumentów systemowych.
2024-04-19	<ul style="list-style-type: none"> • Dodanie załącznika nr 2 - Upoważnienie pracownika do wykonywania prac eksploatacyjnych oraz czynności z zakresu organizacji pracy przy urządzeniach energetycznych • Doprecyzowanie punktu 4.2.1 instrukcji • Aktualizacja wzoru instrukcji
2024-10-29	<ul style="list-style-type: none"> • Połączenie dokumentów OPD.06-INS.VWAW.03 i OPD.06-INS.VWAW.04 • Aktualizacja wykazu załączników • Określenie zasad ewidencjonowania i okresowych badań sprzętu ochronnego elektroizolacyjnego i wskazującego obecność napięcia • Aktualizacja formularza OPD.06-INS.VWAW.03-02 Rejestr wydanych Poleceń Wykonania Pracy (zmiana z pliku .doc na .xls) • Aktualizacja wzoru formularzy, w tym dodanie klauzul informacyjnych obowiązujących w Grupie Veolia